

คำอธิบายรายวิชาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชามานุษยวิทยา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2559)

320 101 สังคมวิทยาเบื้องต้น 3(3-0-6)

(Introduction to Sociology)

แนวความคิดพื้นฐานของสังคมวิทยา โครงสร้างของสังคม การจัดกลุ่มสถาบัน ชนชั้น อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมที่มีต่อบุคคลและกลุ่ม กลไกและการจัดระเบียบทางสังคม บรรทัดฐานทางสังคม ความสัมพันธ์ทางสังคม การเสียเปรียบทางสังคมและความเฉื่อยทางวัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงและปัญหาทางสังคม

320 102 มานุษยวิทยาเบื้องต้น 3(3-0-6)

(Introduction to Anthropology)

ความรู้และแนวคิดเบื้องต้นทางมานุษยวิทยา วิวัฒนาการของมนุษยชาติ ลักษณะพื้นฐานทางสังคม วัฒนธรรมและเชื้อชาติของมนุษย์ ผลที่เกิดจากความแตกต่างและความคล้ายคลึงกันในทางวัฒนธรรมของมนุษย์

320 103 มานุษยวิทยานิเวศ 3(3-0-6)

(Ecological Anthropology)

การศึกษาเปรียบเทียบสภาพสังคมและวัฒนธรรมที่อยู่ภายใต้สภาพแวดล้อมประเภทต่างๆ ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ การปรับตัวทางวัฒนธรรมทั้งในระดับบุคคลและระดับกลุ่มรวมถึงวิวัฒนาการของสังคมและปัญหาร่วมสมัย

มีการศึกษาภาคสนาม

320 204 วิวัฒนาการของวัฒนธรรม 3(3-0-6)

(Evolution of Culture)

ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับหลักฐาน แนวคิดและทฤษฎีที่อธิบายถึงวิวัฒนาการทางกายภาพและวัฒนธรรมของมนุษย์ จากอดีตถึงปัจจุบัน

- 320 217 **ชาติพันธุ์วิทยาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้** 3(3-0-6)
(Ethnology of Southeast Asia)
พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
อิทธิพลวัฒนธรรมอินเดีย รวมถึงอิสลามและจีน การวิเคราะห์ลักษณะทาง
ภูมิศาสตร์ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม ความแตกต่างทางวัฒนธรรมและอัต
ลักษณ์ทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ โดยวิธีการศึกษาทางชาติพันธุ์วิทยา
- 320 218 **สัมพันธภาพของครอบครัว** 3(3-0-6)
(Family Relationships)
โครงสร้าง บทบาท หน้าที่ และค่านิยมของครอบครัวในสังคมต่างๆ
แนวคิดเกี่ยวกับครอบครัวทางมานุษยวิทยา จิตวิทยาและสังคมวิทยา ปัญหาซึ่ง
มักเกิดขึ้นกับการปรับตัวของครอบครัว
- 320 219 **ภาษากับวัฒนธรรม** 3(3-0-6)
(Language and Culture)
ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับภาษาในฐานะที่เป็นระบบสื่อสาร ซึ่งทำ
หน้าที่ถ่ายทอดวัฒนธรรม ความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและพฤติกรรมของมนุษย์
จุดกำเนิดของภาษา ทฤษฎีและวิธีการศึกษาด้านภาษาศาสตร์โดยทั่วไป
สาขาและแนวการประยุกต์ทางภาษาศาสตร์ ความสำคัญของวิชาภาษาศาสตร์ต่อ
การศึกษาทางมานุษยวิทยา
- 320 220 **วิถีไทยท้องถิ่น** 3(3-0-6)
(Thai Folklife)
การศึกษาวิถีชีวิตไทยท้องถิ่นผ่านแนวคิดด้านชนบประเพณี เทศกาล
การแสดง วัฒนธรรมทางวัตถุ และการละเล่นพื้นบ้าน โดยใช้ทฤษฎีและวิธี
การศึกษาทางมานุษยวิทยา
มีการศึกษาภาคสนาม

- 320 312 ศาสนากับวัฒนธรรม 3(3-0-6)
(Religion and Culture)
ระบบความเชื่อและพฤติกรรมทางศาสนาในสังคมดั้งเดิมและสังคมสมัยใหม่ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับธรรมชาติ จุดกำเนิด บทบาท หน้าที่องค์ประกอบและการเปลี่ยนแปลงของศาสนา ความสัมพันธ์ระหว่างศาสนากับพลวัตทางสังคม
- 320 313 ทฤษฎีมานุษยวิทยาร่วมสมัย 3(3-0-6)
(Contemporary Anthropological Theories)
วิชาบังคับก่อน 320 203 ประวัติแนวความคิดและทฤษฎีทางมานุษยวิทยา
แนวคิดและทฤษฎีสำคัญทางมานุษยวิทยาที่พัฒนาขึ้นตั้งแต่ทศวรรษที่ 1970 เป็นต้นมา โดยพิจารณาจากบริบทของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองในระดับโลก เพื่อทำความเข้าใจแนวคิดและงานการศึกษาทางมานุษยวิทยาในปัจจุบัน
- 320 326 การเขียนทางมานุษยวิทยา 3(3-0-6)
(Writing for Anthropology)
การวิพากษ์งานเขียนทางวัฒนธรรม ฝึกฝนทักษะการเขียนงานทางมานุษยวิทยาที่หลากหลายอย่างเป็นระบบ รูปแบบงานวิจัย รายงานในชั้นเรียน บทความในหนังสือพิมพ์และนิตยสารในรูปแบบของสื่อบล็อกและสารคดี
- 320 327 มานุษยวิทยาการท่องเที่ยว 3(3-0-6)
(Anthropology of Tourism)
ประวัติ พัฒนาการการท่องเที่ยวในฐานะที่เป็นปรากฏการณ์สากล แนวคิดทางมานุษยวิทยาเกี่ยวกับการท่องเที่ยว อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวกับวัฒนธรรม บทบาทและผลกระทบของการท่องเที่ยวในสังคมไทยและสังคมต่างๆ
มีการศึกษาภาคสนาม

- 320 328 ทฤษฎีของชาติพันธุ์ 3(3-0-6)
(Theories of Ethnicity)
แนวคิดและทฤษฎีทางชาติพันธุ์ แบบแผนทางสังคมและวัฒนธรรมของ
กลุ่มชาติพันธุ์ในภูมิภาคต่างๆ ของประเทศไทย เพื่อความเข้าใจสภาพความ
เป็นอยู่และภาวะปัญหาที่กลุ่มชาติพันธุ์เหล่านั้นประสบอยู่ ผลกระทบของการ
พัฒนาและการเปลี่ยนแปลงที่มีต่อสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ
มีการศึกษาภาคสนาม
- 320 329 มานุษยวิทยากับศิลปะ 3(3-0-6)
(Anthropology and Art)
ศิลปะในมุมมองการศึกษาดัวยระเบียบวิธีทางมานุษยวิทยา การ
วิเคราะห์โครงสร้างและความสัมพันธ์ของผู้สร้างงานศิลปะกับวัฒนธรรม ปัญหา
พัฒนาการของแบบอย่างศิลปะภายในขอบข่ายของพลวัตทางวัฒนธรรม
- 320 330 มานุษยวิทยาว่าด้วยอำนาจ 3(3-0-6)
(Anthropology of Power)
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับอำนาจจากมุมมองทางมานุษยวิทยา พฤติกรรม
ทางอำนาจรูปแบบต่างๆ การใช้อำนาจ การต่อต้านอำนาจ การต่อรองอำนาจ
ปฏิบัติการทางความรู้และอำนาจในสังคมประเภทต่างๆ
- 320 331 มานุษยวิทยาประยุกต์ 3(3-0-6)
(Applied Anthropology)
บทบาท คุณประโยชน์และศักยภาพของวิชามานุษยวิทยาในการนำมา
ประยุกต์ใช้กับงานด้านต่างๆ โดยเฉพาะการพัฒนาชุมชน การศึกษา สาธารณสุข
และการวิจัยตลาด
มีการศึกษาภาคสนาม
- 320 332 ประเด็นร่วมสมัยในวิชามานุษยวิทยา 3(3-0-6)
(Current Issues in Anthropology)
หัวข้อและแนวการศึกษาใหม่ๆ ที่กำลังเป็นที่สนใจถกเถียงในวง
วิชาการทางมานุษยวิทยาทั้งในและต่างประเทศ

- 320 332 ประเด็นร่วมสมัยในวิชามานุษยวิทยา 3(3-0-6)
(Current Issues in Anthropology)
หัวข้อและแนวการศึกษาใหม่ๆ ที่กำลังเป็นที่สนใจก่อก่ียงในวง
วิชาการทางมานุษยวิทยาทั้งในและต่างประเทศ
- 320 333 มานุษยวิทยาผ่านสื่อสายตา 3(3-0-6)
(Visual Anthropology)
การสำรวจกระบวนการสร้างและการใช้สื่อทางสายตาที่รังสรรค์โดยนัก
มานุษยวิทยาหรือผู้สร้างงานสื่อทางวัฒนธรรมประเภทต่างๆ การวิเคราะห์นัยยะ
ทางสังคมในการนำเสนอของสื่อ ประวัติความเป็นมาและทฤษฎีทางวัฒนธรรมที่
สัมพันธ์กับมานุษยวิทยาว่าด้วยสื่อสายตา สื่อภาพยนตร์ วีดิทัศน์ และภาพถ่าย
ในฐานะที่เป็นเอกสารทางวัฒนธรรม
- 320 334 มานุษยวิทยาว่าด้วยร่างกาย 3(3-0-6)
(Anthropology of Body)
การสำรวจและรวบรวมงานชาติพันธุ์วรรณาชิ้นสำคัญที่ว่าด้วย
ความสัมพันธ์ของวัฒนธรรมกับร่างกาย โดยเฉพาะกับประวัติศาสตร์สังคมและ
วัฒนธรรมตะวันตก ความหมายของร่างกายที่แสดงผ่านสื่อต่างๆ ในปัจจุบันและ
ผลกระทบต่อวิถีการดำเนินชีวิตของผู้คนในสังคม
- 320 335 มานุษยวิทยาว่าด้วยดนตรี 3(3-0-6)
(Anthropology of Music)
การวิเคราะห์แง่มุมของดนตรีด้วยมุมมองทางมานุษยวิทยาของสำนัก
คิดต่างๆ ในสายวิวัฒนาการ การแพร่กระจายทางวัฒนธรรม โครงสร้างหน้าที่
ระบบสัญลักษณ์และสัญวิทยา การวิพากษ์ข้อเด่นและข้อด้อยของทฤษฎีเหล่านี้
- 320 336 มานุษยวิทยาเชิงวิพากษ์วัฒนธรรมมวลชน 3(3-0-6)
(Critical Anthropology of Mass Culture)
ทฤษฎีวัฒนธรรมมวลชน ความสัมพันธ์ของทฤษฎีกับภาพที่ปรากฏใน
ชีวิตประจำวัน พัฒนาการของระบบทุนนิยมกับกระบวนการทำวัฒนธรรมให้

กลายเป็นสินค้า วัฒนธรรมมวลชนในฐานะที่เป็นการนำเสนอภาพแทนหรือภาพ
สังคมสะท้อนของสังคมสมัยใหม่ อิทธิพลของสื่อต่อการบริโภค

320 337 **สังคมวิทยาสื่อสารมวลชน** 3(3-0-6)

(Sociology of Mass Communications)

จิตวิทยาสังคมของสื่อสารมวลชนในด้านที่เกี่ยวกับคุณค่าของสังคมและ
การควบคุมทางสังคม ตลอดจนอิทธิพลของสื่อมวลชนต่อกลุ่มและสถาบันทาง
สังคม

320 338 **มานุษยวิทยาการพัฒนาและโลกาภิวัตน์** 3(3-0-6)

(Anthropology of Development and Globalization)

นโยบายและการพัฒนาที่มีผลต่อวิถีชีวิตของมนุษย์ อิทธิพลของ
กระแสโลกาภิวัตน์ การวิพากษ์การเกิดขึ้นของแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการ
พัฒนาและโลกาภิวัตน์ในมิติทางมานุษยวิทยา

มีการศึกษาภาคสนาม

320 339 **มานุษยวิทยาการแพทย์** 3(3-0-6)

(Medical Anthropology)

ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการทางสังคมและวัฒนธรรมกับความ
เจ็บป่วยและการเกิดโรค การใช้กรอบความคิดและวิธีการทางมานุษยวิทยา
การแพทย์ เพื่อทำความเข้าใจความหมายและการวิพากษ์ความเจ็บป่วยและการ
เกิดโรค และแบบแผนในการจัดการความเจ็บป่วย

มีการศึกษาภาคสนาม

320 340 **การจัดการทรัพยากรทางวัฒนธรรมในมุมมอง** 3(3-0-6)

ทางมานุษยวิทยา

(Cultural Resource Management in Anthropological Perspective)

แนวคิด ทฤษฎี และความเป็นมาเกี่ยวกับวัฒนธรรมและการจัดการ
วัฒนธรรม การทำความเข้าใจปรากฏการณ์ทางสังคมในการจัดการทรัพยากร
ทางวัฒนธรรม

- 320 341 **วัฒนธรรมศึกษา** **3(3-0-6)**
(Cultural Studies)
แนวคิด พัฒนาการมโนทัศน์ และทฤษฎีวัฒนธรรมศึกษา เพื่อทำ
ความเข้าใจและวิพากษ์ปรากฏการณ์วัฒนธรรมมวลชน วัฒนธรรมย่อย
วัฒนธรรมสมัยนิยม ศิลปะ ดนตรี และสื่อมวลชนศึกษา
- 320 342 **มานุษยวิทยาในการศึกษาพหุวัฒนธรรม** **3(3-0-6)**
(Anthropology in Multicultural Studies)
พัฒนาการแนวคิดพหุวัฒนธรรม ข้อถกเถียงทางทฤษฎีเกี่ยวกับพหุ
วัฒนธรรมและมานุษยวิทยา การประยุกต์ใช้แนวคิดพหุวัฒนธรรมในแนวทาง
มานุษยวิทยา
- 320 343 **มานุษยวิทยาว่าด้วยเพศและเพศวิถี** **3(3-0-6)**
(Anthropology of Sex and Sexuality)
แนวคิด มุมมอง และการศึกษาทางมานุษยวิทยาที่เกี่ยวข้องกับเพศ
และเพศวิถี ในงานเขียน ชาติพันธุ์วรรณา วรรณกรรม ปรากฏการณ์ทางเพศ
และเพศวิถีในสังคมร่วมสมัย
- 320 344 **สัมมนาหัวข้อการวิจัยในทางมานุษยวิทยา** **3(1-4-4)**
(Seminar on Anthropological Research Topics)
อภิปราย วิเคราะห์ประเด็นการวิจัยทางมานุษยวิทยา
- 320 345 **วัฒนธรรม ความทรงจำและประวัติศาสตร์ในมุมมอง** **3(3-0-6)**
ทางมานุษยวิทยา
(Culture, Memory, and History from Anthropological Perspectives)
การศึกษาประวัติศาสตร์และความทรงจำในมุมมองทางมานุษยวิทยา
กระบวนการทางสังคมในการสร้างอัตลักษณ์กลุ่มจากประวัติศาสตร์และความ
ทรงจำเพื่อเป็นวาทกรรมในการต่อต้านวาทกรรมหลัก

320 346 **มานุษยวิทยาว่าด้วยความตาย** **3(3-0-6)**
(Anthropology of Death)

การวิเคราะห์เปรียบเทียบ ความตายในสังคมและวัฒนธรรมต่างๆ ในโลก โดยครอบคลุมประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง บทบาทของวัฒนธรรมที่มีต่อการสร้างประสบการณ์เกี่ยวกับความตาย ความเชื่อเกี่ยวกับวิญญาณ ชีวิตหลังความตาย การไว้ทุกข์ พิธีกรรมและการปฏิบัติเกี่ยวกับความตายในเชิงศิลปะ ระบบสัญลักษณ์ การแพทย์ และกลุ่มชาติพันธุ์ โดยใช้กรอบแนวคิดทฤษฎีทางมานุษยวิทยา

มีการศึกษาภาคสนาม

320 347 **มานุษยวิทยาในภาพยนตร์** **3(3-0-6)**
(Anthropology in Film)

การตีความ และวิเคราะห์ภาพยนตร์ทั้งไทยและต่างประเทศในเชิงมานุษยวิทยา โดยพิจารณาภาพยนตร์จากองค์ประกอบต่าง ๆ ในภาพยนตร์ เนื้อหาของภาพยนตร์ทั้งจากโครงเรื่องและแก่นเรื่อง มุมกล้อง แสง การตัดต่อ และลักษณะเฉพาะทางพฤติกรรมของตัวละคร การเชื่อมโยงให้เห็นถึงที่มาของพฤติกรรมดังกล่าวกับประเด็นทางสังคมและวัฒนธรรมที่ปรากฏอยู่ในภาพยนตร์ ด้วยการนำแนวคิดทางมานุษยวิทยา จิตวิทยาและบุคลิกภาพ

320 348 **มานุษยวิทยาว่าด้วยอารมณ์** **3(3-0-6)**
(Anthropology of Emotion)

ธรรมชาติของอารมณ์ การวิเคราะห์อารมณ์ ความรู้สึกของผู้คนในด้านต่างๆ โดยอธิบายจากประวัติพัฒนาการด้านอารมณ์ในสังคม และมุมมองที่ปรากฏอยู่ในมิติต่างๆ

320 349 **มานุษยวิทยาในไซเบอร์สเปซ** **3(3-0-6)**
(Anthropology in Cyber Space)

พัฒนาการของพื้นที่อินเทอร์เน็ต ตลอดจนอิทธิพลของพื้นที่อินเทอร์เน็ตที่มีต่อสังคมและวัฒนธรรมมนุษย์ รูปแบบการใช้พื้นที่ทางอินเทอร์เน็ตของมนุษย์ในการรวมกลุ่มกันเพื่อสร้างชุมชนออนไลน์อย่าง เว็บไซต์

บอร์ด บล็อก โปรแกรมสนทนาที่มีประเด็นให้ศึกษาด้านเชื้อชาติ อำนาจ อัตลักษณ์ เพศ เศรษฐกิจ การใช้เวลาว่าง โดยใช้แนวคิดทฤษฎีทางมานุษยวิทยา

320 350 ภาพยนตร์ทางชาติพันธุ์ และภาพยนตร์สารคดี 3(2-2-5)

(Ethnographic and Documentary Films)

แนวคิดสำคัญทางมานุษยวิทยาผ่านภาพยนตร์ และความเป็นมาของภาพยนตร์ทางชาติพันธุ์และ ภาพยนตร์สารคดี การศึกษางานสำคัญของนักมานุษยวิทยาและผู้กำกับภาพยนตร์ในยุคแรกเริ่มและผลงานร่วมสมัยที่สัมพันธ์กับปรากฏการณ์ทางสังคม

320 351 นิเวศวิทยาการเมือง 3(3-0-6)

(Political Ecology)

การดำรงอยู่ของอำนาจทางการเมืองและเศรษฐกิจ ที่มีผลในการเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศและความสัมพันธ์ของมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม พัฒนาการของแนวคิดที่เป็นการผสานกันของมุมมองทางด้านเศรษฐศาสตร์การเมืองและนิเวศวิทยาวัฒนธรรม ระเบียบวิธีวิจัย และความสนใจทางด้านนิเวศวิทยาการเมือง

มีการศึกษาภาคสนาม

320 352 มานุษยวิทยาว่าด้วยอาหาร 3(3-0-6)

(Anthropology of Food)

มุมมองทางทฤษฎีและวิธีวิทยาทางมานุษยวิทยาเพื่อความเข้าใจบทบาทและความสำคัญของอาหาร ในฐานะปรากฏการณ์ทางวัฒนธรรมในสังคมแบบดั้งเดิมและสังคมสมัยใหม่ และกรณีศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างอาหารและระบบความรู้ และอาหารในฐานะสินค้าทางวัฒนธรรม

320 353 มานุษยวิทยาพิพิธภัณฑ์ 3(3-0-6)

(Museum Anthropology)

ประวัติและวิวัฒนาการของพิพิธภัณฑ์ ความรู้พื้นฐานในการบริหารและดำเนินงานพิพิธภัณฑ์ การสำรวจเชิงวิพากษ์แนวคิดทฤษฎีมานุษยวิทยาเชิง

วัตถุประสงค์การจัดแสดงวัตถุสิ่งของในพิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ และศูนย์วัฒนธรรม ใน
บริบททางศิลปะ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม

มีการศึกษาภาคสนาม

320 414	การศึกษาเฉพาะบุคคล 1
(Individual Study I)

การค้นคว้าวิจัยทางด้านมานุษยวิทยาหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งเพื่อพัฒนา
เป็นเอกสารเชิงหลักการภายใต้การควบคุมของอาจารย์ที่ปรึกษา และต้องส่งผล
การค้นคว้าวิจัย | 3(0-6-3) |
| 320 415 | การศึกษาเฉพาะบุคคล 2
(Individual Study II)

การค้นคว้าวิจัยทางด้านมานุษยวิทยาหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งเพื่อพัฒนา
เป็นงานวิจัยด้วยตนเองภายใต้การควบคุมของอาจารย์ที่ปรึกษา และต้องส่งผล
การค้นคว้าวิจัย | 3(0-6-3) |
| 356 200 | ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ 1
(English Communication Skills I)

การฝึกฟังและอ่านเรื่องราว เหตุการณ์และข่าวสารจากแหล่งข้อมูล
ต่างๆ เพื่อให้เข้าใจประเด็นสำคัญ การฝึกเสนอความคิดเห็นที่มีต่อเรื่องราว
เหล่านั้นโดยผ่านภาษาพูด | 3(3-0-6) |
| 356 201 | ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ 2
(English Communication Skills II)

การฝึกฟังและอ่านเรื่องราว เหตุการณ์และข่าวสารจากแหล่งข้อมูล
ต่างๆ เพื่อให้เข้าใจประเด็นสำคัญ และรายละเอียดต่างๆ การฝึกสรุปใจความและ
เสนอความคิดเห็นที่มีต่อเรื่องราวเหล่านั้น โดยผ่านภาษาพูดและภาษาเขียน | 3(3-0-6) |